

Forfatter: Brandes, Georg

Titel: Udrag fra Hovedstrømninger. Den romantiske skole i Tyskland (1873)

Citation: Brandes, Georg: "Samlede Skrifter", i Brandes, Georg: *Samlede Skrifter*, 1899-1910, s. 436. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-brandes04-shoot-idm139992356878144/facsimile.pdf> (tilgået 20. april 2024)

Anvendt udgave: Samlede Skrifter

Og derfor tiltaler han da ogsaa Alkmene gentagne Gange med Ordet: Du Hellige!

Du er, du Hellige, med Demantbælte
pansret mod hver en fræk Tilnærmelse,
og selv den Lykkelige, hvem du favner,
forluder dig skyldfri og ren . . . .

Adam Müller udgav Stykket med en begejstret og mystisk Fortale. I et af sine Breve til Gentz skriver han: «Hartmann har malet et stort, herligt Billede, *De tre Marier ved Graven*, hvilket tilligemed *Amphitryon* forkynder mig en ny Tid for Kunsten. *Amphitryon* handler jo lige saa godt om den hellige Jomfrus ubesmittede Undfangelse som om Kærlighedens Hemmelighed overhovedet.» Ja ogsaa Goethe følte det og sagde: «Stykket indeholder intet Ringere end en Omtydning af Myten i kristelig Retning, Marias Overskyggelse af den hellige Aand.»

Allerede 1806 havde Kleist opgivet sit Embede og forladt Königsberg. Han var, da Krigen brød ud mellem Frankrig og Prøjsen, en Tidlang ved en Misforstaaelse kommen i fransk Fangenskab og var saa 1808 flyttet til Dresden, hvor han kom i Forbindelse med Adam Müller. Som tidligere Fr. Schlegel, havde Müller nu den Ærgerrighed som den romantiske Læres Apostel og Profet at styre Aanderne; han viste Kleist en glødende Beundring, og opnaaede desværre en ikke ringe Indflydelse paa ham. Müller var en Talekunstner, der havde skaffet sig et Indblik i flere Videnskaber og som netop stod i Begreb med at forkynde en ny Filosofi, der skulde overvinde alle tidligere Ensidigheder. Hans Lære var Læren om «Modsætningerne», om den evigt flydende, evigt sig fornyende og ophævende «Modsætning», Punkt og Antipunkt: det attende Aarhundredes Aand og Romantikens var kun Forklædninger af den ene og samme Sandhed, og denne var han i Aaret 1805 formentlig for bestandig bleven Indehaver af, da han var gaaet over til den katolske Kirke.

Efterat Adam Müller var bleven Katolik, gik hans Aandsliv i Begyndelsen ganske op i Mystik. Han studerede Skyernes «hemmelighedsrige Liv», betragtede sin sygelige Skræk for Uvejr som en Naadegave fra Himlen, og indbildte sig, matematisk at kunne udregne Geniernes aandelige Udvikling. Saa nærmede han sig til Gentz og slog ind paa en praktisk-politisk Retning, først